

Özilgen, Mustafa

Endüstrileşme Sürecinde Bilgi Birikiminin Öyküsü. Ankara: Arkadaş Yayınevi, 2009.
438 s. ISBN: 978-975-509-568-4.

“Bilgi ne işe yarar?” Prof Dr. Mustafa Özilgen bu sorudan yola çıkarak *Endüstrileşme Sürecinde Bilgi Birikiminin Öyküsü*’nde bilgiden bilinçli şekilde yararlanmanın önemine dikkat çekerek bilginin ve bilgi birikiminin farklı alanlarda geçtiği süreci “öyküleştiriyor”. Endüstri Devrimi öncesinden Bilgi Devrimi sonrasına kadar geçen sürecin ele alındığı kitapta Avrupa’da, Amerika’da ve Osmanlı’dan Cumhuriyete kadar ülkemizde yaşanan gelişmeler göz

önünde tutularak bilgi dolaşımının öyküsü eğitim, teknoloji ve endüstri ana başlıkları altında üç ayrı bölüm şeklinde anlatılıyor. Her bölüm kendi içinde temel kavramlardan yola çıkarak süreçte yaşanan gelişmelerden, sürece katkıda bulunanlardan ve süreçteki bilgi ve deneyimin nasıl kazanıldığından bahsediyor ve her bölüm sonunda o bölümün oluşturulmasında yararlanılan kaynaklar sunuluyor.

“Kurumsal Eğitim ve Araştırmada Bilgi Dolaşımının Öyküsü” bölümünde ilk üniversitelerde, modern okulların kurulmasında, mühendislik eğitiminde, bilimsel araştırmada ve teknoloji merkezlerinde bilgi dolaşımının Avrupa’daki, Amerika’daki ve Osmanlı’dan Cumhuriyete kadar ülkemizdeki öyküsü anlatılıyor. Ayrıca bilgi transferi bakımından günümüzün büyük sorunlarından biri olan beyin göçünün öyküsüne değinilerek dünyadaki ve Türkiye’deki örneklerinden söz ediliyor.

“Teknolojide Bilgi Dolaşımın Öyküsü” bölümünde dinsel yaptırımlardan kaynaklanan “sorgulamadan kabullenme” yaklaşımından uzaklaşarak sistematik sorgulama, neden-sonuç ilişkisine bağlı değerlendirme ve deneyin önem kazandığından ve buna bağlı olarak yaşamın tüm alanlarında görülen gelişmelerden bahsediliyor. Buhar teknolojisinden başlayarak endüstri devrimi sonucunda değişen savaş, motor, enerji, malzeme, bilgi ve iletişim teknolojilerinin Avrupa’daki, Amerika’daki ve

Osmanlı'dan Cumhuriyete kadar ülkemizdeki öyküsü ile günümüzde ivme kazanan biyoteknolojide bilgi birikiminin öyküsü anlatılıyor.

“Endüstride Bilgi Dolaşımının Öyküsü” bölümünde ise endüstri sürecinde en başta basit aletlerden yararlanıldığı, ancak bilgi birikiminin artmasıyla daha gelişmiş alet ve makinelere geçildiğine vurgu yapılıyor. Bu sürecin öyküsünü temellendirmek amacıyla coğrafi keşiflerden endüstri devrimine kadar geçen süre özetlenerek gıda, ilaç, kimya, demir-çelik, dokuma gibi dünyayı şekillendiren endüstrilerin Avrupa'daki, Amerika'daki ve Osmanlı'dan Cumhuriyete kadar ülkemizdeki öyküsü anlatılıyor. Bunun yanı sıra, endüstri devriminden ayrı düşünilemeyen çevre kirliliği sorununun ortaya çıkışı ile buna bağlı gelişmelere de değiniliyor.

Türkiye, ABD, Yeni Zelanda gibi ülkelerde başta gelen üniversite ve araştırma kurumlarında görevlerde bulunan ve çok sayıda uluslararası bilimsel esere imza atan Prof. Dr. Mustafa Özilgen'in akademik geçmişinin *Endüstrileşme Sürecinde Bilgi Birikiminin Öyküsü*'nün içeriğine katkısının büyük olduğu göze çarpıyor.

Prof. Dr. Özilgen bu kitabını akademik bir çalışmadan ziyade özellikle lise son sınıf ve üniversite öğrencileri ile bilgi birikiminin öyküsünü merak eden herkese hitap etmesi üzere yalın bir dille ve objektif bir yaklaşımla “popüler kitap” formatında yazmıştır.

Ece Dündar
Çevirmen

İhracatı Geliştirme Etüd Merkezi (İGEME) Kütüphanesi
eced@igeme.gov.tr